

Vorbereiding schets 1

Schriftgedeelte

Richteren 6:14, 36–40 en 7:1-22

Thema

Het geloof van Gideon versterkt door tekenen.

Thematekst

Hebreeën 11: 6 Maar zonder geloof is het onmogelijk God te behagen. Want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken.

Exegese

We behandelen Richteren 6:14, 36-40 en 7:1-22

Richteren 6

Vers 11-14 In deze verzen schittert Gods genade. Het volk heeft het niet verdiend, maar tóch gaat de HEERE hen verlossen. In dát kader staat Gideons roeping!

De 'Engel des HEEREN' is niet een gewone, geschapen engel, maar een openbaringsvorm van God (vergelijk vers 14 en 16). Ofra ligt dicht bij Sichem, in het midden van Israël. Joas was mogelijk dorpshoofd van Ofra. Gideon is tarwe aan het dorsen: met een stok of dorsvlegel slaat hij de tarwekorrels uit de halm. Hij doet dit – in verband met het gevaar van de naderende vijand – in een wijnpersbak. Zo'n wijnpersbak was meestal in de rotsen uitgehakt en bood dus wat meer bescherming. Zo kan hij – indien nodig – de tarwe nog in veiligheid brengen ('vluchten'). Dat Gideon voorzichtig is, wordt ook verderop duidelijk.

'Ga heen in deze uw kracht': Gideon wordt geroepen om het volk te verlossen in de kracht die God hem zal geven.

Vers 36-40 Gideon vraagt twee keer om een teken. Het is opmerkelijk dat de HEERE het teken geeft. Daaruit blijkt dat Gideon het niet uit wantrouwen, maar in ootmoed en geloof heeft gevraagd. Met het vlies wordt een afgeschoren schapenvacht bedoeld. Het tweede teken is nog wonderlijker dan het eerste, omdat een wollen vacht juist de eigenschap heeft om vocht te absorberen.

Richteren 7

Vers 1 'Toen': dat is nadat de Midianieten en hun bondgenoten weer waren binnengevallen en zich hadden gelegd in de vlakte van Jizreël (6:33); nadat Gideon een leger had verzameld (6:34-35) en nadat Gideon twee tekenen van de HEERE had ontvangen (6:36-40). Gideon wordt Jerubbaäl genoemd, omdat hij het altaar van Baäl had verwoest (6:32). De genoemde plaatsen in vers 1 maken duidelijk, dat Gideons leger de Midianieten nadert vanuit het zuidwesten.

Vers 2-3 De HEERE gaat Israël verlossen, maar Hij werkt altijd op Zijn eer aan. In Richteren 6 bleek dat, toen Gideon eerst het Baälsaltaar moest verwoesten. Zo stond bij voorbaat vast dat de overwinning niet te danken was aan Baäl. In dit hoofdstuk zien we iets dergelijks: Gideons leger moet kleiner worden, zodat de overwinning niet kan worden toegeschreven aan zijn soldaten. Op zich was Gideons leger al klein: 32.000 man tegenover 135.000 vijandelijke soldaten. Nu moet Gideon alle mannen die bang zijn en beven, wegsturen. Dat is een beproeving voor Gideon: eerst kreeg hij een leger en nu wordt het hem voor een groot deel afgenomen. Gideon mag echter gelovig vertrouwen op de HEERE (Hebreeën 11:32). Ook vandaag kan de HEERE Zijn kinderen beproeven en het water tot aan de lippen laten komen. Maar de geschiedenis van Gideon leert dat Hij mét de beproeving op Zijn tijd ook de uitkomst schenkt.

Vers 4-8 Gideons leger moet nog kleiner worden. Daarvoor moet Gideon zijn soldaten laten drinken uit het water van de bron van Harod en de daaruit ontspringende beek (zie vers 1). De manier waarop zij zullen drinken, is bepalend voor de vraag of ze wel of niet mogen meevechten. De formulering van de twee manieren om water te drinken in vers 5 en 6 is wat verwarrend, maar in elk geval brachten sommigen het water met de hand naar de mond en gebruikten anderen hun handen niet. De eerste groep, die het water met de hand naar de mond bracht, is veruit in de minderheid, maar zij zullen Gideons leger vormen. We moeten overigens uit de manier van water drinken niet iets willen afleiden over de geschiktheid of het karakter van de soldaten. Intussen is Gideons leger minder dan eenhonderdste van het oorspronkelijke aantal (300: 32.000). En tegenover iedere soldaat van Gideon staan maar liefst 450 vijandelijke soldaten (300: 135.000). Menselijkerwijs gesproken is Gideons leger kansloos. De andere soldaten gaan weg; de 300 overblijvende mannen nemen de proviand en de hoornen (om signalen mee te geven in de strijd) van de anderen mee.

Vers 9-15a In de nacht die volgt op de dag dat Gideons leger tot driehonderd man is teruggebracht, geeft de HEERE Gideon een ongevraagde bemoediging. Zo kan de HEERE ook vandaag, juist na tijden van beproeving, Zijn kinderen bemoedigen. Samen met Pura, zijn wapendrager, gaat Gideon 's nachts het legerkamp van de vijanden in.

Met geroost gerstebrood wordt hier een ronde, platte, hardgebakken koek van gerst bedoeld. Gerst was van minder kwaliteit dan tarwe, maar door de invallen van de Midianieten (6:4) bleef juist dit voor de Israëlieten over als voedsel. De gerstekoek is in deze droom een beeld van Gideons leger. De tent is een beeld van het legerkamp van de Midianieten, een nomadenvolk dat in tenten woonde. De boodschap van de droom is, dat door zo'n onbeduidend iets als een gerstekoek het kamp van de Midianieten verwoest zal worden. Deze uitleg wordt gegeven door een Midianitische soldaat!

In reactie hierop aanbidt Gideon. Letterlijk staat er in het Hebreeuws: hij boog zich neer. Midden in het legerkamp van de vijand (!) erkent Gideon de majesteit, de almacht en de zorg van de HEERE.

Vers 15b-21 Ook al heeft God Gideon de overwinning gegarandeerd, Gideon heeft wel de verantwoordelijkheid om te strijden. Ook dat is leerzaam voor ons. Als de HEERE ons iets belooft,

hebben we wél de verantwoordelijkheid om biddend werkzaam te zijn met die belofte. Gideon gebruikt de volgende tactieken:

- Hij verdeelt zijn legertje in drieën. De drie legereenheden moeten zich elk op een andere plaats opstellen.
- Hij geeft al zijn mannen een bazuin of hoorn; meestal had alleen de aanvoerder van bijvoorbeeld een duizendtal een hoorn, maar Gideons mannen hebben er allemaal één (zie vers 8). Dit wekt bij de vijanden de indruk, dat ze met een groot leger te doen hebben.
- Al zijn mannen krijgen een kruik, waarin ze eerst hun fakkel verbergen. Op het beslissende moment wordt de kruik kapot gegooid. Dit zorgt voor lawaai, dat tussen de bergen nog echoot.
- De mannen zwaaien met fakkels.
- De mannen moeten roepen: 'Voor de HEERE en voor Gideon'. Wat ze volgens vers 20 roepen ('Het zwaard des HEEREN en van Gideon') verschilt qua bedoeling niet van het eerste.
- Gideon laat zijn geluidsoffensief beginnen in de middelste nachtwake, ongeveer middernacht.

Vers 22-25 In het leger van de Midianieten ontstaat verwarring en er is paniek. Men doodt elkaar of vlucht. De plaatsen in vers 22 maken duidelijk, dat de vluchtende soldaten een stuk zuidelijker de Jordaan willen oversteken. Nu de overwinning een feit is, roept Gideon de andere soldaten weer op. Zij mogen helpen bij de achtervolging. De mannen van Efraïm moeten de Midianieten tegenhouden bij de Jordaan. Twee vorsten van de Midianieten worden gedood. Let op de plaats: de één op een rots en de ander in een perskuip. De verlossing die door de Engel des HEEREN was voorzien in een perskuip en bij een rots (6:11 en 6:20-21) blijkt ook het duidelijkst op een rots en in een perskuip. Zo blijkt: de HEERE is een Waarmaker van Zijn Woord.

Geloofsleer

- HC Z 10, vraag 117 Welk gebed de Heere aangenaam is
- DL 3,4, art. 12 Over de wedergeboorte

Bij de Bijbelstudie

Een aantal opmerkingen bij de vragen:

1. Op de kaart bij 'Valley of Jezreel'.
2. d. Zacharias stelde zijn vraag uit ongeloof en werd daarom gestraft.
f. Dit zal tot een gesprek leiden. Predikanten ontvangen een bijzondere roeping tot het ambt. Zijn Woord, Bijbelstudie, de prediking, gesprekken.
g. Hij roept jou Hem te volgen.
i. Sacramenten.
3. Het ging er om dat God de eer zou krijgen en dat het volk niet zou kunnen zeggen: 'Wij hebben de overwinning behaald.'

Gebedspunten

- Hulp bij alles waar je mee te maken krijgt: repetitie, ruzie, etc.
- Twijfel wegnemen.
- Vertrouwen op God, geloof in Hem.
- Kracht om te doen wat je doen moet.
- Gehoorzaamheid

Psalm- en liedlijst

Psalmen	2:5, 6	Uw ijs' ren staf, die al hun macht verplet
	18:8,9,2	Hun zijt Gij goed / Ik kan met U / 'k Riep tot de HEER'
	33:8,9	't Is God, aan tijd noch / Het briesend paard
	46:4,6	De HEER, de God der legerscharen
	99: 2	God, Die helpt in nood
	108:3,7	Zo word' Uw dierbaar volk / O God, die 's lands

Liederen	MDK	Gideon een dapper man
	ZB	Machtig God, sterke Rots
		Ik bouw op U
		Nooit kan 't geloof te veel verwachten

Verwerken = leren

Thematekst

Hebreeën 11: 6. Maar zonder geloof is het onmogelijk God te behagen. Want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is van degenen, die Hem zoeken.

- Wat heb je nodig om iets te doen wat God behaagt?
- Wat is 'behagen'?
- Hoe is de Heere een Beloner?
- Wie beloont Hij?
- Waarom kan Hij hen belonen?

Introductie op de vertelling

'Zou het vliegtuig al geland zijn?' Willem kan bijna niet wachten tot de auto geparkeerd is en ze naar de ontvangsthal kunnen lopen. Na twee weken komt papa eindelijk thuis uit Amerika. Willem vond er niks aan dat hij zo lang voor de zaak weg moest. 'Ik zie hem!' Hij zwaait wild en rent weg, zo in papa's armen. 'Zal ik uw koffer dragen?' en meteen pakt hij het handvat. Vader legt er zijn grote hand omheen. Samen lopen ze terug naar moeder. Willem heeft niet in de gaten dat eigenlijk zijn vader die zware koffer droeg.